Ombudsman Ombwdsmon
PUBLIC SERVICES OMBUDSMAN FOR WALES
OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

Ein cyf: NB/mm
Eich cyf:
Dyddiad: 18 Rhagfyr 2018

Gofynnwch am : Marilyn Morgan
☏ 01656 641150
✉ Marilyn.morgan@ombudsman-wales.org.uk

Llyr Gruffydd AC
Cadeirydd
Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Trwy Ebost yn unig:
SeneddFinance@Assembly.Wales

Annwyl Llyr

Amcangyfrifon Cyllid 2019-20

Diolch am eich llythyr wedi'i ddyddio 21 Tachwedd. Rwy'n falch mai chi fydd yr Aelod sy'n gyfrifol o'r ddeddfwriaeth OGCC newydd ac rwy'n edrych ymlaen at weithio â chi. Yn eich llythyr, cyfeiriasoch at ddymuniad y Pwyllgor i geisio fy ymateb ffurfiol i argymellion yr adroddiad. Mae gennyf yr ymatebion a'r sylwadau canlynol i'w wneud:

Argymhelliad 1 – Canolbwyntio ar swyddogaethau statudol ac ystyried/ ymchwilio cwynion. Rwyf wastad wedi canolbwyntio adnoddau OGCC ar swyddogaethau statudol ac wrth ymdrin â chwynion. Dengys dadansoddiad yn fy adroddiad blynyddol diweddaraf, 2017/18, bod 98.8% o'm hadnoddau yn ymroddedig i swyddogaethau a dyletswyddau statudol, gyda 1.2% yn gysylltiedig â'r gwaith ar y Bil OGCC newydd.

Mae gan y gwaith gwella, a adnabuwyd yn fy Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol, sail statudol ac mae'n cynnwys gwneud argymhellion ar gyfer gwellhad systematig lle mae cwyn yn dangos bod hyn yn briodol, dilyn fy argymhellion i sicrhau cydymffurfiaeth, cyhoeddi fy adroddiadau er budd y cyhoedd, cyhoeddi Coflyfrau o grynodebau cwynion a phwyntiau dysgu, paratoi a chyhoeddi llythyrau blynyddol ac ymgysylltu cyffredinol â chyrff cyhoeddus a chynrychioliadol i sicrhau gwellhad wrth ymdrin â chwynion. Mae'r elfennau hyn o waith gwella yn rhan annatod o ystyried ac ymchwilio i gwynion.

Public Services Ombudsman for Wales | Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
1 Ffordd yr Hen Gae, Pencoed CF35 5LJ
01656 641150 01656 641199 ask@ombudsman-wales.org.uk www.ombudsman-wales.org.uk

Bydd y Pwyllgor yn ymwybodol mai'r Pwyllgor Cyllid yr argymhellodd y llynedd fy mod yn ehangu'r gweithgaredd gwella wedi'i dargedu'n ychwanegol a gynhaliwyd gan fy swyddogion gwella. Yn fy sesiwn dystiolaeth, esboniais fod yr elfen hon o'n gwaith gwella yn gyfyng, a bod pwysau llwyth achosion a chyfyngiadau o ran adnoddau wedi golygu nad oeddwn wedi gallu ei ehangu. O ystyried Argymhelliad 1 a 4 y Pwyllgor, ynghyd â phwysau llwyth achosion a chyllidol, byddaf yn lleihau'r gwaith a dargedir fy swyddogion gwella yn 2019/20.

Argymhelliad 2 – Penawdau Cyllideb, sail ar gyfer yr adnoddau a geisir a chysylltiadau ag amcanion. Derbynnir hyn yn llawn.

Argymhelliad 3 – Triniaeth gyfrifyddu o brydlesi. Derbynnir hyn yn llawn ac mae fy swyddogion eisoes wedi dechrau edrych yn fanwl ar y mater. Fodd bynnag, rydym wedi cael ein hysbysu'n ddiweddar gan Gyllid Llywodraeth Cymru a'r WAO bod gweithredu IFRS16 (Prydlesi) wedi'i ohirio nes 2020-21 ar gyfer y sector gyhoeddus.

Argymhelliad 4 – Creu Swyddog Dysgu a Gwella. Mae penderfyniadau staffio unigol yn fater i mi fel corfforaeth annibynnol yn unig, ac rwy'n aros yn ymroddedig i'r egwyddor o hyrwyddo gwella a dysgu oddi wrth gwynion, yn ogystal â'u hymchwilio a chyrraedd canfyddiadau. Fodd bynnag, o ystyried barn ddatganedig y Pwyllgor ar waith gwella a'r amserlen ddiwygiedig ar gyfer deddfwriaeth newydd a fydd yn cefnogi dysgu a gwella o'r fath, rwyf wedi ystyried hyn ac rwy'n fodlon peidio â symud ymlaen â'r apwyntiad arfaethedig hwn.

Argymhelliad 5 – Manylion Costau Staff. Rwy'n ystyriol o natur annibynnol fy rôl a'r gofyniad i Ombwdsmon fod yn weladwy ac yn eglur annibynnol. Yn y cyd-destun hwnnw, mae gennyf ffydd y byddech yn gwerthfawrogi, er bod y Pwyllgor Cyllid yn ystyried ac yn gwneud argymhellion ar lefel y cyllid a ddarperir, mae manylion y strwythur staffio yr wyf yn rhoi ar waith yn fater i mi. Mae digwyddiadau diweddar hefyd wedi achosi anhawsterau gwirioneddol wrth fod mor fanwl ag yr hoffwn fod. Wedi dweud hynny, rwy'n derbyn yr argymhelliad mewn egwyddor a byddaf, wrth gwrs, yn rhoi mwy o fanylion am fy nghostau staffio cyffredinol mewn amcangyfrifon y dyfodol.

Casgliad 1 – Amcangyfrifon cyllideb atodol ar gyfer pwerau newydd. Derbynnir a chroesawir hyn.

Casgliad 2 – Cyfeiriad at Bloc Cymru. Rwy'n ofni bod rhywfaint o ddryswch ar y mater hwn yr hoffwn ei egluro. Nid yw fy swyddfa yn seilio ein hamcangyfrifon ar gynnydd y flwyddyn flaenorol. Mae ein hamcangyfrifon yn seiliedig ar asesiad o'r gwaelod i fyny o angen. Fodd bynnag, gwnaeth y Pwyllgor Cyllid hi'n glir y llynedd na ddylai twf ein cyllideb fod yn fwy na thwf yn y bloc – gan roi nenfwd ar ein hamcangyfrif. O ystyried amseriad ein hamcangyfrif cyllideb, mae'n amhosib i ni gyfeirio at dwf y gyllideb ar gyfer y flwyddyn ganlynol (deallaf nad yw hyn yn glir o hyd) ac felly, rydym wedi cyfeirio at y ffigyrau swyddogol diweddaraf a rhai sydd wedi'u cadarnhau.Rwy'n gobeithio bod hyn yn egluro'r mater yn rhesymegol.

Casgliad 3 – Alinio cyllidebau cyrff a ariennir yn uniongyrchol a Bloc Cymru.
Croesewir y casgliad hwn, yn arbennig o ystyried fy sylwadau am Gasgliad 2. Ers hynny, mae fy staff wedi cyfarfod â swyddogion Cyllid Llywodraeth Cymru i drafod cyfeiriad at y Bloc wrth wneud cyllidebau ar gyfer cyrff a ariennir yn uniongyrchol. Mae ganddynt hefyd bryderon ynghylch addasrwydd defnyddio'r Bloc ac wedi cytuno i edrych ar ddulliau amgen, yn enwedig gan nad yw'r gyllideb ar gyfer y flwyddyn ganlynol ar gael pan mae Comisiwn y Cynulliad ac OGCC yn cyflwyno eu Hamcangyfrifon.

Diolch am roi'r cyfle i mi ymateb.

Yn gywir

Nick Bennett
Ombwdsmon